

Haagse boombeheerder scoort in de Trouw Duurzame 100 lijst

Roeland Lelieveld en zijn bevlogen gevecht tegen de ontbossing

Wat bezielt iemand uit Nederland om al zijn vrije tijd en spaargeld in de Keniaanse strijd tegen ontbossing te steken? Roeland Lelieveld (33) deed het en kreeg er naar eigen zeggen veel voor terug. Tussenstand in Kenia: 30.000 bomen op 40 hectare. Einddoel: 6000 hectare. 'Ik heb uitgerekend dat ik vanaf nu nog 30 jaar nodig heb om dat te bereiken.' Zijn werk blijft niet onopgemerkt. Recent kreeg hij een plaats in Trouw Duurzame 100 lijst.

Auteur: Peter Voskuil

De bevlogen ambtenaar: 'Alles bij elkaar heb ik nu, denk ik, 230.000 euro in dit project gestoken. Dat geld komt voor zeker twee derde uit mijn salaris als cultuurtechnisch toezichthouder bij de gemeente Den Haag. Ja, ik had ook een heel mooie auto kunnen rijden. Maar op een dure auto ben je binnen een paar weken uitgekeken. Hier haal ik veel meer voldoening uit.'

Gek

'Gek? Ik vind mezelf niet gek. Maar misschien vinden andere mensen mij gek. Dat kan. Als je kijkt naar de meeste mensen, dan is mijn leven wel totaal anders, natuurlijk. Ik denk dat het bij dit

soort projecten ook nodig is om een beetje gek te zijn. Alleen mensen die gek genoeg zijn om te denken dat ze de wereld kunnen veranderen, kunnen de wereld veranderen.

Ik kom uit Den Haag, woon en werk er nog steeds. Ik heb een hoveniersopleiding gedaan.

Ik ben weliswaar opgegroeid in de stad en kom uit een ambtenarenfamilie, maar de liefde voor groen zit in mijn genen. Zo voel ik dat. Als kind was ik altijd al bezig met dieren en planten en zo.

Na het mbo werd ik meewerkend voorman bij een groenaannemer. Dat heb ik twee jaar gedaan. Ik moest grote groepen uitzendkrachten aansturen; een heel zware baan. 's Ochtends moet het juiste

materiaal naar de klus om iedereen aan de gang te krijgen. En aan het eind van de dag moet je zorgen dat het materiaal weer schoon terugkomt en je alweer voorbereiden op de volgende dag. Voor een loon dat je denkt: hoe kan dit? Groenvoorziening is echt ondergewaardeerd in vergelijking met andere sectoren; dat vind ik nog steeds. Maar goed, dat is een andere discussie.'

Ontslag

'Na twee jaar bij die aannemer heb ik ontslag genomen. Dat was in 2008. "Wat doe je nou?" vroeg mijn vader. "Nu heb je een vast contract en dan neem je ontslag." Hij begreep het niet.

In mijn schooltijd had ik stage gelopen in Kenia. Ik deed daar onderzoek. Zo heb ik dus die problemen van erosie en wegspoelen leren kennen. De natuurlijke situatie in Kenia is gemengd savannebos, maar door menselijk toedoen is het land kaal geworden en hebben de weersinvloeden vrij spel. De zon bakt de grond, de regen verdicht hem. Het water spoelt daardoor direct naar het laagste punt en vormt brede tijdelijke rivieren, met alle ellende van dien. Ik zag de enorme druk van al die mensen op die leefomgeving daar en voelde: hier moeten we iets aan doen. Dit gaat niet goed.'

Knagen

'Dat is eigenlijk altijd aan mij blijven knagen. Ik móest in 2008 gewoon terug naar Afrika. Aanvankelijk was het ook een soort vakantie. Afrika is prachtig. Aan de ene kant de wilde dieren, de wildernis en dat soort dingen. Kenia is avontuur, en ... niet zoveel regels. Hier is alles nogal afgekaderd, zeg maar. Daar is het vrij, meer je eigen verantwoordelijkheid. In het begin zag ik vooral de positieve dingen van Kenia. Nu kom ik er al dertien jaar en heb ik een wat breder beeld. Het land is vooral economisch enorm veranderd. Steden en dorpen schieten als paddenstoelen uit de grond, maar de mensen voelen zich nog steeds erg arm.

Ik heb lang thuis gewoond en had 20.000 euro gespaard. In 2009 kwam mijn oude Keniaanse stagemaat Daniël in Nederland studeren in Wageningen. Toen zijn we het plan dat we al in 2005 hadden bedacht daadwerkelijk gaan uitvoeren: bomen planten. Zo veel mogelijk. Het verdienmodel is dat we bomen na tien jaar weer kappen en het hout op de markt verkopen. We begonnen met een begroting van 16.000 euro. In 2010 hebben we een bedrijf opgezet, een planning gemaakt

en land gekocht. We hebben een aannemer gevraagd om de nodige infrastructuur te bouwen en vervolgens werknemers aangenomen. We hebben nu vier farms en zo'n 25 mensen in dienst.'

**'Ik vind mezelf niet gek.
Maar misschien vinden
andere mensen mij gek'**

First lady

'Vorig jaar hebben we voor ons werk een award gekregen van de first lady, Margaret Kenyatta. Zij is een geliefd persoon in het land. Later ben ik ook nog 22 minuten lang op de nationale televisie geweest. Daarnaast staan we op nummer 61 in de Duurzame 100 van Trouw. En in 2014 heb ik de Simon Jelsma-award gekregen van Oxfam Novib. Mijn doel is om een gebied van 600 vierkante kilometer te bedekken met vegetatie, maar om dat te bereiken, moet je een soort bosbouwconomie opbouwen. Ik zie mijn farms als een soort steppingstones voor Kenia.

Emigreren naar Kenia is voor mij geen optie. Ik werk heel fijn samen met Daniël. Tegenwoordig met WhatsApp, Facebook en Skype kun je met iedereen bellen over de hele wereld. Hij doet de uitvoering in Kenia, ik bepaal vanuit hier de visie, het sturen en bepalen waar het geld aan wordt uitgegeven.

In Nederland ben ik meer op mijn plek. Ik heb na 2008 technisch leren tekenen. Ik ben bij ingenieursbedrijf Touw in Den Haag terechtgekomen als werkvoorbereider en daarna bij de gemeente Den Haag als cultuurtechnisch toezichthouder. Die stabiliteit heb ik nodig in mijn werk om mij goed te kunnen focussen op Kenia. Mijn hele leven is daarop ingericht.

Of het een bewuste keuze is dat ik geen gezin heb? Daar heb ik het liever niet over. Ik zit net in een ... eh ... sociale crisis met mijn vriendin. Alleen mijn moeder heeft mij hier altijd bij gesteund. Mijn vader was heel sceptisch toen ik geld naar Afrika ging brengen; dat was een "verloren continent". Nu is hij heel trots, maar hij begrijpt nog steeds niet hoe ik het allemaal voor elkaar krijg.'

Schade

Ergens in 2014 hebben we heel veel schade gehad door een lokale boer die zijn geiten op het land had losgelaten. In 2017 hebben we nog een grote tegenslag gehad. Zesduizend bomen gingen dood vanwege het uitblijven van regen. In Nederland kun je gewoon een gat in de grond maken, er een boom in zetten en dan is er water. In Kenia ligt dat anders. Van die 6000 bomen hopen we in november 2018 weer te zijn hersteld.

Ik hoop dat dit artikel gelezen wordt door mensen die dit gaaf vinden en een passie hebben voor natuurontwikkeling. Mensen met veel kennis, die

'Emigreren naar Kenia is voor mij geen optie'

TROUW - DE DUURZAME 100

Het gebeurt niet vaak dat een vakgenoot in een van de meest toonaangevende duurzaamheidslijsten van Nederland staat. Dat overkwam *Roeland Lelieveld*, cultuurtechnisch toezichthouder bij de gemeente Den Haag, toen hij vanuit het niets op de 61e plaats van deze toonaangevende duurzaamheidslijst kwam te staan. Deze award is niet de enige die bij Lelieveld in de prijzenkast staat. Ook in Kenia wordt zijn stichting Africa Wood Grow geprezen en is hij herhaaldelijk bekroond.

WERKWIJZE EN PLANTDETAILS

Africa Wood Grow (AWG) plant bomen in de Keniaanse provincie Kitui. Hier valt jaarlijks gemiddeld 300 mm regen, verdeeld over twee regenseizoenen. De plantgaten zijn 60 bij 60 bij 60 cm. Bij deze gaten wordt de *topsoil* (de organische laag) van ongeveer 20 cm naar de ene kant van het gat geschept, en de anorganische laag van ongeveer 40 cm naar de andere kant. Wanneer de regen begint, wordt de organische grond onder in het plantgat geschept en de meer anorganische grond boven in. De *topsoil* houdt namelijk beter vocht vast. Geplant worden zaailingen van gemiddeld drie maanden oud met een houtige stam. De boomsoort is *Melia volkensii*. Deze komt oorspronkelijk uit het gebied, groeit goed in droge omstandigheden en is bestand tegen termieten. Na vier jaar is er een gesloten bladerdak en is de stamdiameter tussen de 10 en 15 cm. Zie ook: www.africawood-grow.com

door dit verhaal misschien net dat duwtje krijgen om de stoute schoenen aan te trekken. Ik heb gewoon een heel groot vertrouwen in de lokale mensen en ja, soms stellen ze je ook teleur. Daar staat tegenover dat je met de Nederlandse kennis van biodiversiteit, natuurherstel, het creëren van ecologische zones en het opzetten van economische modellen in Afrika veel meer kunt bewerkstelligen dan hier. En als het niet lukt, jammer dan. Dan heb je het in ieder geval geprobeerd.'

Impact-investeiders

'Ik heb een stichting opgericht in 2014. Daar komen redelijk wat fondsen binnen, waarmee we weer lokale boeren kunnen enthousiasmeren om ook mee te gaan in het bomen planten, waardoor we dus gezamenlijk zo'n bosbouw kunnen opbouwen. Het voordeel is dat we dan de grond niet hoeven te kopen en niet alles zelf hoeven te doen. Je kunt het dan gewoon met zijn allen doen. We hebben nu dertig boeren kunnen faciliteren. Er staan er nog zeventig klaar, maar daar is nog geen opstartkapitaal voor. Ik ga alleen maar in zee met impact-investeiders. We zijn niet bezig om daar financieel rendement

uit te halen. Dit moet een soort beweging worden en die moet goed gefundeerd zijn.'

Miljoen

'Wat mijn bedrijf in Kenia waard is, inmiddels?' Hij lacht. 'Heel veel. Er zijn vogels naar onze farms gekomen, er is meer biodiversiteit, minder erosie, meer voedselvoorziening, de lokale economie heeft er een heel grote boost door gekregen. Er gaan kinderen naar school, doordat die mensen daar werken ... O, je bedoelt de waarde in geld? Dat zal tegen een miljoen zijn. Ik denk dat ik het wel zou kunnen verkopen aan een of ander ministerie, dat daar dan mooie sier mee kan maken. Zeshonderd vierkante kilometer is in de ogen van sommige mensen misschien een druppel op de gloeiende plaat. Dan zeg ik: "Maar wel een flinke druppel!"'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-7415